

Narodowiec

Tygodnik Obozu Wszechpolskiego

ROK 2.

KATOWICE, dnia 24-go kwietnia 1938

NR. 17

S I Ł A

W rozważaniach i ocenach politycznych częstokroć używamy i razem nadużywamy terminu *siła*, *siłny*. Ponieważ nie posiadamy tak czułego instrumentu, któryby wymierzył ściśle napięcie i jakość sił społeczno-politycznych, przeto — posługując się określeniem *siłny* — każdy wkłada w ten wyraz własną treść pojęciową.

Bywa to nieraz źródłem wielu ciężkich pomyłek i nieporozumień: z jednej strony traktuje się jako siłę poważną olbrzymia na glinianych nogach, który niebawem runie, z drugiej — lekceważy się wielkie i dynamiczne siły żywych prądów ideowych-politycznych dlatego tylko, że je trudno zrozumieć i że nurtują narażenie w głębi.

Spróbujmy zatem zanalizować wieloznaczne pojęcie siły.

I.

Spadkobiercy tradycji i nałogów politycznych XIX wieku przywykli mierzyć siłę obozu politycznego liczbą głosów, otrzymanych przy wyborach.

Abstrahuje w tej chwili od takiego, czy innego stosunku do wyborów, trzeba zapytać, czy wystarczający to sprawdzian przy ocenie sił politycznych, czy można jedynie sukcesami wyborczymi mierzyć dziś moc obozu politycznego? Odpowiedź musi wypaść ujemnie. Wyniki wyborów można przede wszystkim przeinaczyć i w ten sposób zniekształcić prawdziwy obraz nastrojów politycznych społeczeństwa. Przykład rumuński, nie obcy — jak to dobrze wiemy — innym krajom europejskim, stanowi wymowną ilustrację tego sposobu obliczania sił politycznych.

Można wybory sejmowe, czy samorządowe wygrać, ale i na to współczesni mechanicy polityczni wynaleźli sposób. Prosto rozwiązuje się parlament lub radę miejską i mianuje komisarza. Można kiedy indziej wybory wygrać, bądź zdobyć w nich pokąźną liczbę głosów, a mimo to nie znaczący w danym kraju. W Hiszpanii, na przykład, chrześcijańska partia Gil Roblesa odniosła w czasie ostatnich wyborów niewątpliwy sukces, a jednak została zlikwidowana przez komunizm. Inne siły musiały tam wycofać się, ażeby pod wodzą gen. Franco złożyć wrogię narodowej Hiszpanii czynniki rozkładu i anarchii. Można wreszcie nie brać udziału w wyborach, nie być wcale w parlamencie, a mimo to wywierać wpływ na kierunek polityki państwowej i mieć dużą pozycję w kraju.

Stosowanie zatem wyłącznie wyborczego kryterium przy ocenie sił społeczno-politycznych w dzisiejszych czasach zawodzi.

II.

O prawdziwej sile nie decyduje również krzykliwa reklama i pełne „mocnych” frazesów przemówienia.

Rola mówcy — agitatora, panującego wszechwładnie w ubiegłym okresie historycznym, dziś zmalała do skromnych rozmiarów. Niejeden mówca chciałby dziś, w chwili walki, obrać równie dobrze pięściami, jak językiem. Kiereński był niewątpliwie znakomitym, błyskotliwym mówcą, a jednak nie tylko nie zdołał uchronić Rosji przed przewrotem komunistycznym, lecz — tonąc w gadulstwie i niezdecydowaniu — pchnął ją w objęcia bolszewizmu.

Nie jesteśmy wreszcie zwolennikami taniej retoryki rewolucyjnej. Iluż to takich, którzy wznosili, o każdej porze dnia i nocy, bojowo, okrzyki radykalno — rewolucyjne, przeszło później z rozwiniętymi sztandarami do obozu przeciwnika. Nie uznajemy pustej retoryki. Wolimy stwarzać nową rzeczywistość polityczną w kraju, która prowadzi do głębszych przeobrażeń w życiu narodu i państwa.

Prawdziwa siła — to opanowanie w decyzji i działaniu, a nie nerwowe lub histeryczne odruchy.

III.

Bezwład parlamentarno — wyborcze

go systemu rządzenia sprawił, że zaczęła wyrastać wśród społeczeństw europejskich tęsknota do siły w ogóle, bez względu na to, w imię czego ta siła jest stosowana. Zjawili się czciciele siły jedynie mechanicznej, wyznawcy zasady: *siła dla siły*. Wszystko jedno gdzie i kogo — byle bić.

Odwaga bezmyślna nie jest naszym ideałem. Siła fizyczna, pozbawiona pierwiastków duchowych, nie jest ani trwała, ani twórcza. Będzie niszczyć — a nie budować. Nie kierowana samodzielną myślą, daje się łatwo wprząć w służbę wrogich narodowi celów, bywa nieraz narzędziem w obcych rękach. Bliższa jest Azji, niż Rzymowi. Cechuje ją tchórzostwo, połączone z okrucieństwem. Napadanie na zimno, w kilkudziesięciu na jedno go, jest objawem tego rodzaju właśnie brutalnej siły.

Przymus li tylko mechaniczny stosowany jest z upodobaniem w państwach, rządzonych systemem policyjnym. Z jakim skutkiem, o tym mówią przykłady Rosji i Niemiec przedwojennych, które w dniach rewolucyjnej próby nie wytrzymały nacisku sił od-

środkowych. Panowała w nich siła a nie prawo, wspomagane przez siłę.

Siła, nie wsparta o prawo, rodzi bezprawie, tak jak prawo, pozbawione siły, rodzi bezsilie.

IV.

Odrzucamy zatem kult jedynie fizycznej siły. Cenimy natomiast siłę, która wypływa z organicznego wzrostu, wspiera się o duchowe pierwiastki, nie gardząc w pewnych chwilach mechanicznymi sposobami, kiedy trzeba przywołać do porządku wrogów narodu i państwa.

Ten rodzaj siły, chroniącej dziejowy dorobek narodu, jego rozwój i byt, obowiązuje w państwach o ustroju narodowym. Państwo narodowe stosuje siłę w imię treści ideowej, jaką reprezentuje, a nie z zamiłowania do niszczenia. Mocna forma musi być odpowiednikiem pełnej mocy i żywotności treści.

Taka jedynie siła jest trwała i wiąże naród w jedną organiczną całość, która ponosi odpowiedzialność za losy państwa.

W dzisiejszych, często barbarzyńskich, pełnych niespodzianek czasach trzeba, obok siły duchowej, dbać i o siłę fizyczną, ażeby móc nakazać — w razie potrzeby — szacunek dla wyznawanych przez naród wartości duchowych.

Tadeusz Bielecki.

Wspomnienia po B. B. W. R.

Jakie jest oblicze polityczne polskiej prowincji?

Wszędzie jest i działa organizacja polityczna Obozu Narodowego: Stronnictwo Narodowe. Wszędzie — w miastach i wsiach — prowadzi swą krecią robotę komunizm. Wszędzie dostrzec można siłę i znaczenie „mniejszości narodowych”: Żydów, „Ukraińców”, Niemców. W rozległych połaciach kraju rozporządzają większą, lub mniejszą siłą ludową. W licznych punktach kraju znaczy coś socjalizm.

SANACJA W ŻYCIU KRAJU.

Czy wiele znaczy na polskiej prowincji — sanacja? Znaczy w społeczeństwie, w masach ludności?

Nie! Bardzo niewiele! Jako składnik opinii publicznej, jako siła społeczna, jako żywioł samodzielną i mający własną egzystencję niezależną od inspiracji starościńskiej i od czynnika, który oliwi tryby jego mechanizmu organizacyjnego, a któremu na imię: subwencja, — właściwie nie tylko nie nie znaczy, ale zgoda nie istnieje.

A dlaczego?

Oto dlatego, że pojęcie sanacji zbyt mocno kojarzy się w świadomości ogółu z faktami, o których wyobrażenie da poniższy obrazek.

OBRAZEK Z RADOMIA.

Będąc w Radomiu i rozpytujać się miejscowych ludzi o miejscowe stosunki, zadałem tam również pytanie, które nie wiem dlaczego przyszło mi na myśl:

— A co się stało z radomskim BBWR?

— Niech pan posłucha.

WYMOWNA LISTA.

— Powiatowy prezes BWR. w Radomiu, p. Krzysztoforski, z zawodu naczelnik Izby Skarbowej, otrzymał za defraudację wyrok na 15 lat więzienia. Podobno w sumie ukradł około pół miliona złotych. Sprawki jego były nieraz poprostu bezprzykładnie brudne. Naprzykład częstym jego procederem było, że angażował on jakichś biedaków na sekwestratorów, wypłacał im pierwszą pensję, ale z wypłatą następnych 2, lub 3, lub 4

pensyj zalegał. Nieborak, nie mając z czego żyć, nieuchronnie dochodził do tego, że naruszał pieniądze skarbowe. Wtedy pan naczelnik robił dochodzenie, stwierdził „manco” w kasie, miazdżył nieszczęśnika i stawiał go przed perspektywą kryminału. Ostatecznie jednak, okazywał mu łaskę i kończył sprawę wyrzuceniem winowajcy z posady, oraz zatuszowaniem wyników dochodzenia. Zalegał kilkomiesięczną jego pensję — przywłaszczając w rezultacie dla siebie. — Razem z Krzysztoforskim krałła cała gromada ludzi. Mnóstwo ludzi zostało przez niego sprowadzonych na złe drogi i zniszczonych.

— Mąż zaufania BBWR na kolei, komendant Strzelca, Pitrasik, popełnił defraudację w wysokości około 75.000 złotych. Otrzymał za to wyrok na 3 lata.

— Działacz BBWR., Paszkowski, sekretarz wydziału powiatowego otrzymał za złodziejstwa 5 lat.

— Naczelnik wydziału personalnego w komisarycznym (dawnym) zarządzie miasta, Wiktor Czapski, okradł magistrat i kasę koleżeńską. Otrzymał 9 lat.

— Dyrektor szpitali miejskich, działacz BBWR. Kwoczyński, otrzymał 6 lat.

— Krogulec z komisarycznego magistratu otrzymał 3 lata.

Czy to lista pełna?

Nie wiem! Nie powiedziano mi: (Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Rezerwiści! Oddziały Młodzieży Powstańczej! Oddziały P.W.! P.C.K.! Sokoli!

W Związku ze zbliżającą się uroczystością 3-go Maja zwracamy uwagę, że mundury w solidnym wykonaniu już od 12,—zł., również materiał mundurowy, oznaki związkowe oraz inne artykuły nabyć można

W SKŁADNICY HARCERSKIEJ

Spółka z ogr. odp.

W KATOWICACH, UL. FRANCUSKA 12. Tel. nr. 307-52, P.K.O. 302 771.

Uwaga na Rotary Cluby!

Szkodliwa działalność masonerii, organizacji międzynarodowej, znajdującej się na służbie żydostwa światowego, obudziła czujność społeczeństwa polskiego.

Niedawno w gmachu Dyrekcji Lasów Państwowych przyjmowano z ramienia masonerii działającej w Polsce, wielkiego mistrza masonskiego obienici Południowych Stanów Zjednoczonych John Cowles'a, jednego z najzacieklejszych wrogów katolicyzmu.

Podniósł się alarm. Postawie Dudziński i Budzyński wniosli interpretację oraz zgłosili projekt ustawy antymasonskiej. Premier Składkowski mówił z ironią i lekceważeniem o masonerii, Niemniej katolicka agencja prasowa zwróciła społeczeństwu uwagę na jawne związki masonerii polskiej z międzynarodową centralą.

Przy tej sposobności Warszawski Rotary Club przez pp. Piotra Drzewickiego i Witolda Songajłę zwrócił się do marszałka sejmiku z zaprzeczeniem, aby Rotary Cluby były przybudówką masonerii.

Wyjaśnienia pp. Drzewickiego i Songajły nie są przekonujące.

Rotary Cluby założone zostały w 1905 r. w Chicago przez pewnego adwokata, Pawła P. Harrisa, który zaprosił handlarza węglem, krawca i zawodowego górnik do swego stołu, poczym ta czwórka postanowiła kolejno odbywać u siebie posiedzenia. Z tej kolejności wzięto nazwę klubu „Rotary” — oznacza obracające się koło i godło klubu zębate koło.

Do Rotary Clubu wchodzi przedstawiciele życia handlowego, przemysłowego i innych wolnych zawodów.

ROTARY CLUB W KATOWICACH.

Istniejący w Katowicach Rotary Club — działający na tych samych zasadach co pozostałe w Polsce i zagranicą, należy również do Związku „Rotary International”.

Założyciele pierwszego klubu w Chicago byli masonami, choć Harris oświadczył w 1935 r., że nim nie jest.

Od 1931 r. Rotary Cluby powstają w Polsce. Wmawia się w przyjmowanych do miejscowego klubu przedstawicieli danego rzemiosła, zawodu, lub specjalności, że są najwybitniejszymi przedstawicielami swego stanu zawodowego.

Dogadza to miłości własnej kandydatów na „wybitnych ludzi” i przyczynia się do powodzenia i rozwoju klubu.

1. II. 1928 r., zanim jeszcze Rotary próbował wejście do Polski „Gazeta Warszawska” pisała: pierwsi Roterzyści pochodzą wszyscy z masonerii. Organizację utworzono celem dobierania elementów wyborowych. Chodzi bowiem o uniknięcie ciągłego kontaktu w łóżach z ludźmi pozabawionymi wybitnych stanowisk. Rotary Club ma rehabilitować masonerię, gdy gwiazda jej zaczyna błędnąć.

CO TO JEST ROTARY CLUB?

Katolicka Federacja Narodowa we Francji, której prezesem jest generał Castelnau dowodzi, że Rotary jest dla masonerii anglo-saksońskiej tym samym czym liga praw człowieka jest dla masonerii francuskiej.

Według wiadomości dostarczonych przez rocznik Rotary Clubów z 1935 r. nie wolno nim się posługiwać nie należącym do Rotary...

2/3 członków zarządu międzynarodowego Rotary są masonami. W ten sposób masoneria zyskała decydujący wpływ na cały ruch Rotary. Decyzje Rotary międzynarodowego przekazuje się europejskiemu komitetowi doradczemu, potem dyrektorom poszczególnych okręgów. Dyrektor

komunikuje decyzje międzynarodowej centrali prezesom klubowym za pośrednictwem „okólników miesięcznych”.

Marszałek Francji Pétain w 1934 r. przestrzegał urzędowo przed dążnością członków Rotary Clubów do wejścia w stosunki z oficerami armii francuskiej, wskazując, że wśród członków swoich liczy francuski Rotary Club mnóstwo maso-
nów. Powoływał się przy tym na nazwiska 25 wybitnych Rotaryistów masonów.

Według Wiener Zeitung z 1928 r. istnieje w Londynie loża specjalna, wyborowa, zarezerwowana dla członków Rotary. Do loży tej należą wyłącznie członkowie Rotary Clubu. Wzmianka o tej loży figuruje w roczniku Wolnomularstwa wszechświatowego z 1932 r. na str. 261.

Z luźnych tych przykładów, które w przyszłości zgłębi i usystematyzuje, wynika masonskie źródło pochodzenia Rotary i zależność od masonerii. Rotary Cluby — to organizacje międzynarodowe, pozostające na usługach masonów.

DOKTRYNA ROTARY.

Według wodza Rotary Wenezueli, między lożami a Rotary istnieją fundamentalne kontakty.

Doktryna rotaryńska według założyciela Rotary Harrisa wyklucza zupełnie wszelkie credo. uwielbia aktywność, otwiera podwoje protestantom, katolikom, żydom, chrześcijanom, buddystom. Celem jest popierać zgodę, dobrą wolę i pokój wszechświatowy.

Herman Dons pisze: moralność rotaryńska nie zna narodu, religii, ani żadnej partii. Jest neutralna w najbardziej tego słowa znaczeniu. Mecenias Rachaelletti w książce „Il Rotary” na str. 74 pisze Rotary cieszy się kompletną i absolutną autonomią, jako program, jako myśl i jako czyn. Nie ma żadnych też uprzedzeń religijnych, politycznych bądź innych.

Tej autonomii naszej jesteśmy i pozostaniemy zazdrośnymi stróżami.

W przeglądzie Rotaryistów czytamy: że na konwencji w Chicago wszystkie rasy i

religie zwały się ze sobą w szale upojenia koleżeńskiego.

Nazewnątrz Rotary Club to stowarzyszenia mające za zadanie popieranie moralności utylitarnej, czysto ziemskiej, materialistycznej, której zasadą jest „im więcej się usług oddaje, tym więcej się ma korzyści”.

* WYSTĄPIĆ Z ROTARY.

Widzimy z powyższego, że Rotary Cluby pozornie organizując przedstawicieli życia ekonomicznego używają tego rodzaju hasła tylko jako afisz reklamowy, a dążą do realizacji nowej religii i nowej moralności „poza i ponad wszelkimi wyznacznikami”.

Program jest identyczny z jawnym programem masonerii, przeznaczonym dla niewtajemniczonych.

Rotary jak masoneria jest przeciwnikiem objawionej religii, — jak masoneria usilnie zachwala moralność naturalną, użyteczną, — jak masoneria, której często, może nieświadomie, służy, zachwala braterstwo, równość, głosi solidarność powszechną ludu, pomijając wieczne cele ludzkości i Boga.

To też na zapytanie biskupów, czy wolno księżom należeć do Rotary Clubów odpowiedziała św. kongregacja konsystorialna 6. II. 1929 r. „non ex pedire — nie wolno tego czynić.”

Pod wpływem publicznej dyskusji, jaka rozwinęła się na temat masonerii i jej przybudówek, prof. Dr. Tadeusz Tołwiński, dziekan Wydziału architektury politechniki warszawskiej wystąpił z „Rotary Clubu”. W skierowanym do prezesa tej organizacji liście oświadczył, że zmuszony jest organizację opuścić, ponieważ Rotary Clubem kierują jakieś tajne mafie.

Za prof. Tołwińskim poszło wielu innych, którzy zrozumiałszy ukryty cel, do którego dąży Rotary Club, opuścili tę organizację.

Jest to znamieny przykład, który winien przyczynić się do opamiętania naszych Rotaryistów katowickich i śląskich, wśród których wiele jest jednostek zasługujących na poważanie. Wielu niewątpliwie podświadomie tylko, nie zdając sobie sprawy, służy ukrytym celom lub dążeniom masonskim.

Dla obalenia wszelkiej wątpliwości powołujemy się na księgę niebieską masonerii światowej, w której czytamy: powstała z biegiem czasu pewna ilość związków, podobnych do masonerii, które nie tylko dążą do podobnych celów, ale używają również do swoich celów rytuału masonskiego. Wśród tych związków wylicza księga „Rotary International”.

Gdy więc „starsi bracia” tak autorytywnie stwierdzają łączność masonerii z Rotary, wszelkie wątpliwości na temat szkodliwości należenia do tej organizacji i istnienia samej organizacji ustępują.

Ludzi dobrej woli, szczerych Polaków, praktykujących katolików wzywamy, by opuścili szeregi organizacji, która jest jednym z licznych narzędzi masonerii.

es.

(Dokończenie ze strony 1-ej)
„to wszystko”; powiedziano mi: „więcej nie pamiętam”.

Ale gdyby to nawet było bez wszelkiej wątpliwości wszystko — to i to wystarczy najzupełniej. Trudno się dziwić, że w tych warunkach, BBWR nie pozostawił na prowincji zbyt miłych wspomnień, ani nie cieszy się reputacją najlepszą.

Jędrzej Giertych.

Bestialski napad socjalistów na pikieciarza - narodowca

Przed pikietami narodowców bronią żydowsocjaliści — Aresztowanie dwóch socjalistów, którzy ciężko poranili narodowca.

Rynek Narutowicza na przedmieściu Częstochowy Zawodzie był widownią w Wielki Piątek bestialskiego napadu wysiłgujących się żydowskiemu kapitalizmowi socjalistów na narodowca-pikieciarza.

W godzinach rannych w Wielki Piątek na polecenie władz Stronnictwa Narodowego pikieciarze obstawili cały rynek, co oczywiście w czasie wielkiego natężenia handlu doprowadzało Żydów do wściekłości. Aby ratować swe zarobki, Żydzi uciekli się do pomocy socjalistów. Jednego ze straganów żydowskich z obuwiem pilnowało dwóch socjalistów. Kiedy jeden z narodowców-pikieciarzy, p. Władysław Kasztelan, zbliżył się do tego straganu, bojówkarze socjalistyczni błyskawicznie dobyli noży. Socjalista Alfred Janda zranił p. Kasztelana w lewą rękę. Zająście zlikwidowała policja, napastnikom jednak udało się zbiec.

Bojówkarze nie poprzestali jednak na

tym, lecz w liczbie 30 osób zebrali się na podwórzu domu przy ul. Pogodnej 9, w którym mieszkał Janda. Traf chciał, że ulicą tą przechodził w towarzystwie dwóch kolegów udający się do domu p. Władysław Kasztelan. Na widok bezbronnego narodowca banda socjalistyczna rzuciła się na nich. W momencie, kiedy uciekający Władysław Kasztelan potknął się o kamień, Alfred Janda zadał mu siekierą straszliwy cios w plecy. Towarzysze Kasztelana zostali lżej ranni kamieniami. Ciężko ranny Kasztelan przewieziony został do szpitala Najśw. Marii Panny. Dwaj napastnicy, bracia Jandowie, zostali aresztowani i odprowadzeni w kajdanach do aresztu.

Ohydny napad 30 uzbrojonych socjalistów na zupełnie bezbronnego narodowca wywołał w mieście oburzenie i panikę wśród bojówkarzy socjalistycznych.

Tanio gotówką

na raty i pożyczki państwowe RADIO APARATY każdej marki, ROWERY różnych fabryk krajowych i zagranicznych. MASZYNY DO PISANIA biurowe i walizkowe, MASZYNY DO SZYCIA nowe i okazjne warsztaty reperacyjne. ŚLĄSKI DOM MASZYN wł. W. NOWAK, KATOWICE, Kościuszki 3. Telefon 350-36.

ALKA

Alojzy Kwaśniak
Wytwórnia Soków Owocowych
Marmelad i Musztardy
KATOWICE, ul. Kozielecka 7-9.
Telefon nr. 334-42

Urządzenia sanitarne, ogrzewanie centralne wszelkich systemów projektuje, wykonuje

PAWEŁ FRANEK

TECHNIK — INSTALATOR
KATOWICE, ul. Sobieskiego 3

KUFRY —

WALIZY —

oraz wszelkie przybory podróżne kupisz w sklepie fabrycznym

Z. PIECHOCKI

Katowice, ulica Piłsudskiego 11 (w podwórzu).

Zdemolowanie lokali PPS-u

W nocy z soboty na niedzielę nieznanymi osobnikami dokonali śmiałego napadu na lokal PPS i TUR-u na Dębie przy ul. Dębowej. Lokal, który mieścił się w domu radnego miejskiego z listy PPS p. Janoty, został doszczętnie zdemolowany, stoły i

szafki wewnątrz potrzaskane, a szyby i okna wybite wraz z futrynami.

Podobnego napadu dokonano tej samej nocy na lokal socjalistyczny w dzielnicy Bór. Sprawców nie schwytano.

Wiec to tak Litwa pojmuje porozumienie z Polską?

Poselstwo litewskie w Warszawie uprawia propagandę, godzącą w państwo polskie

„Orędownik“ przynosi następujący artykuł:

W sprawie Litwy opowiedzieliśmy się za utrzymaniem niepodległości państwa litewskiego, natomiast za jego politycznym oparciem o państwo polskie. Domagaliśmy się i domagamy, by rząd litewski w postępowaniu swym liczył się z powagą i siłą Polski.

Poselstwo litewskie zajmuje w stolicy naszej trzy pokoje w Hotelu Europejskim. W pierwszym z nich wyłożone są do dyspozycji osób, przybywających do poselstwa, litewskie materiały propagandowe, wśród których widnieją w trzech językach: francuskim, angielskim i niemieckim przewodniki „dla użytku turystów“, wydane przez Litewski Klub Automobilowy pod tytułem w danym języku: „Litwa“.

W historycznej części tego przewodnika Polska przedstawiona jest w świetle jak najgorszym. Podkreślono przy tym, że charakter Litwinów jest przeciwieństwem charakteru polskiego i że „dwa te narody nie zdołały się nigdy zrozumieć“ (str. 7 wydania francuskiego). Podczas unii z Polską Litwa doznała „wszystkich nieszczęść“ (str. 8). Przy zwycięstwie nad Grunwaldem mowa wyłącznie o Litwinach (str. 44). Tak samo w uwagach, poświęconych okresowi zaboru rosyjskiego, powstania lat 1831 oraz 1863 przedstawione są jako odruchy wyłącznie litewskie bez wzmianki o Polsce i Polakach (str. 8).

Nie potrzebujemy chyba dodawać, że zajęcie Wilna przez wojsko polskie w październiku roku 1920 przedstawione jest jako „pogwałcenie prawa, moralności i dobrze zrozumianych interesów Polski“ (str. 9). Podkreślono szczególnie silnie, że w przeciwstawieniu do traktatu litewsko-sowieckiego z lipca roku 1920 — „okupacja“

Wileńszczyzny przez Polskę odcieła Litwę od bezpośredniego kontaktu z Rosją.

W podręczniku, od początku do końca, Wilno mianowane jest stolicą Litwy pod okupacją polską, a Kowno — stolicą tylko tymczasową. O Wilnie czytamy na przykład na stronie 54:

„Stolica Litwy wskrzeszonej, stolica Litwy średniowiecznej, stolica Litwy pod zaborem nawet rosyjskim, Wilno, obecnie okupowane przez Polskę, wznosiłoby się jako stały wyrzut sumienia przed całym krajem, gdyby kiedykolwiek serce litewskie dotknął cień myśli o rezygnacji. Ale myśl o takim świętokradztwie potwornym nie zjawi się nigdy w umyśle najwierniejszego i najbardziej wdzięcznego spośród narodów. Wilno było zawsze sercem Litwy i pozostanie nim wiecznie.“

„Szlachetne miasto podźwignie się większe i bardziej rozkwitłe, niż kiedykolwiek, skoro skończy się zubożenie, na które cierpi pod obcą okupacją... Wilno kona powoli pod panowaniem polskim, tak przeciwnym jego duchowi i jego dobru materialnemu...“

Nie będziemy przytaczali więcej przykładów, choć od nich roi się w przewodniku, który wywłaszcza Polskę nie tylko z Wileńszczyzny, ale i z Suwalszczyzny, Grodzieńszczyzny i części ziemi nowogrodzkiej, nie tylko z żyjącej tam w przygniatącej przewadze ludności polskiej, ale i z naszej przeszłości duchowej włącznie Mickiewicza, nazwanego oczywiście Mickiewiczem.

O treści i tendencji tego elaboratu nabierze czytelnik należytego pojęcia, gdy spojrzy na mapę Litwy, mieszczącą się w przewodniku. Granica polsko-litewska jest w niej traktowana jako linia tylko „demarkacyjna“ między Litwą niepodległą a obszarem, okupowanym przez Polskę; granice zaś Litwy obejmują wspomniane w całym obszarze polskie; stolicą Litwy jest Wilno, a Kowno tylko stolicą tymczasową.

Charakterystyczny jest też pewien obrazek graficzny podręcznika, przedstawiający oddalenie odnośnych stolic od Kowna, mierząc je godzinami jazdy kolejowej. Uwzględniono w tym rysunku nie tylko Paryż, Rzym i stolice zamorskie (!), nie tylko Moskwę i Piotrogród (Leningrad), ale nawet

Tokio, nie ma jedynie — Warszawy.

Na tego rodzaju — rzecz inna, że bezskuteczna — propagandę pozwala sobie w stolicy państwa polskiego poselstwo litewskie, poselstwo rządu, który pod naciskiem polskiego ultimatum zdecydował się na nawiązanie z Polską stosunków dyplomatycznych.

Usunąć żydów z C.O.P.

UCHWAŁA KUPCÓW POLSKICH
w SANDOMIERZU.

Na zebraniu kupców chrześcijańskich w Sandomierzu, jednocześnie uchwalono zwrócić się do władz centralnych z memoriałem, aby zabroniono żydom mieszkac i handlować w Centralnym Okręgu Przemysłowym. W motywach tej uchwały, kupcy chrześcijańscy Sandomierza piszą, że żydzi, jako element wrogi i niebezpieczny dla obrony kraju, nie mogą się znajdować w C. O. P., który odegra decydującą rolę w przyszłej wojnie.

Torebki, teczki, rękawiczki damskie najkorzystniej kupisz w sklepie fabrycznym

Z. Piechocki

KATOWICE, PIŁSUDSKIEGO 11.

— UWAGA! — w podwórzu. —

FRENDZLE.

Taśmy meblowe, sznury, chwasty i pasy dla celów technicznych

„PASAMON“

Skład fabryczny obok P.K.O.

Katowice, ul. Szopena 6, tel. 337-97

Jedyna chrześcijańska firma tej branży w Katowicach. Ceny konkurencyjne.

„CARMEN“

wł. Piotr Karcz

WIELKIE HAJDUKI, ULICA RAWY 1.

Poleca: luksusową czekoladę w tabliczkach, drobne czekoladki deserowe, jajka i zajączki czekoladowe. — Przy ostatnich proszę zważać uprzejmie, które są pakowane w firmowym staniolu, lub ze stemplem marki „CARMEN“.

U źródeł odrodzenia narodowego na Śląsku

(Polskość na straconych rubieżach Śląska Średniego i Dolnego na przełomie wieków XVIII i XIX. — Sytuacja szkół i oświaty na Śląsku Górnym. — Tyfus głodowy. — Józef Lompa, bojownik o prawa ludu polskiego. — Karol Kosiecki i akcja narodowa około roku 1848. — „Wiosna ludów“ na Śląsku. — Konstytuanta berlińska i rola przedstawicielstwa Śląska: Książd Szafranek. — Zastugi ks. Bogdaina. — Towarzystwo Literacko-Słowiańskie we Wrocławiu. Prasa polska na Śląsku.)

Z chwilą zagarnięcia Śląska przez Prusy, polskość tej krainy nie ograniczała się jeszcze do tak zw. Śląska Górnego, czyli Opolskiego. Język polski rozbrzmiewał wówczas na rozległych przestrzeniach, we wioskach i miastach Śląska Średniego i Dolnego. Na terytoriach najdalej na zachód wysuniętych, które obecnie należą do rejencji frankfurckiej, jeszcze w XVIII wieku na nabożeństwach ewangelickich rozbrzmiewała mowa polska. Okolice, położone na zachód od Wrocławia, wykazywały bardzo znaczny procent polaków, który zaczął się dopiero gwałtownie zmniejszać z powodu forsownej niemieckiej polityki wynaradawiającej. W klasztorach i kościołach na Środkim i Dolnym Śląsku gwałtem nierzadko chciano uzyskać przewagę elementu niemieckiego. Doświadczenia kreśli politykę tego okresu Stanisław Belza:)

Prusak by polskość „znieść“, nie cofnął się przed niczym, wprzął do woza młódczącego w tej ziemi wszystko, co niemieckiem na niej było. Wszystkich, którzy pomocnymi mu

być mogli do tego, co osiągnąć sobie zaprzysiął. Pod tym względem przede wszystkim kościół i szkoła zwrócili na siebie całą jego uwagę i nie krępując się niczym, zrobił z nich narzędzia swojej woli. Poobsadzał więc probostwa śląskie księżni niemiecami, lub ślązakami, w których poczucie narodowości polskiej doszczętnie skrzepło, do szkół ponapychał bakalarzy, kaleczących wspaniały polski język nieumiejętnie nalciałościami obcymi, od urzędów najniższych na niem usunął każdego, w kim nie płynęła czysta niemiecka krew, lub zakazana gangreną renegactwa. A jak gdyby wszystkiego tego jeszcze było mało, wydał rozkaz, że nikt, kto nie zna języka niemieckiego, nie może zostać dopuszczonym do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, nikt stanąć przed ołtarzem rolnego nikt stanąć przed ołtarzem na kobiercu ślubnym, kto nie zda egzaminu stwierdzającego, że zna język swoich władców i panów. Zakreślił więc on dla siebie i następców swoich szeroki, prawdziwie szatański, zgermanizowania doszczętnego Śląska plan i jeżeli plan ten całkowicie im się nie udał, do dzięki nie czemu innemu, tylko temu, że są siły w pojedynczych i zbiorowych jednostkach, wobec których kruszeje najpotężniejszy opór. Siły to nieśmiertelnego i uragającego materii ducha. Siły te były właśnie w ziemi Piastów naszych, one uratowały ją od narodowej śmierci.

Mógł się oprzeć Górny Śląsk, jako kraina opuszczona, ale gorzej było z innymi częściami tej ziemi Piastowskiej. A że potężne ślady polskości mimo to trwały tam jeszcze w połowie XIX wieku, o tym wspomina

Alfons Parczewski:)

„W księstwie glogowskim były jeszcze polskie wsie w pierwszej połowie XIX stulecia. W pierwszych latach tegoż wieku, pan v. Stein, przyjaciel Goethego, przebywając w gościnie w Strachowicach (Strachwitz) na zachód od Wrocławia, słyszała polskie piosenki dziewcząt wiejskich na polu, o czym z wielkim zdziwieniem pisała do żony Schillera. Wrocław w owym czasie był otoczony dokoła wieciami wsi polskich. Polskie zbory, były w Zórawinie (Rothsuerben), Wilczowie (Wilschau), Wielkich Borkach (Grossburg). W samym mieście polskie nabożeństwa ewangeliczne w kościele św. Krzysztofa ustały dopiero w roku 1829. Jeszcze około roku 1840 w targowe dni na Nowym Rynku (Neumarkt) słysząc było mowę polską. Z południowo-wschodniej strony miasta widać ponad Odrą leśną wstęgę ku Olawie. Otóż niedawno jeszcze Wrocławianie starego autoramentu mieszkańców wsi poza owymi lasami położonych nazywali Zalesiakami (Hinterwälder) i uważali ich za polaków.“

Na ziemiach tych polskość długi czas kładła swe odrębne piętno etniczne. Topniała powoli, prześladowana względnie zaniedbywana kulturalnie przez władze. Polskie gminy ewangeliczne na Śląsku Środkim, Dolnym, jako też i Górnym zawsze odczuwały brak duchownych i nauczycieli, którzyby znali dostatecznie język polski. Synody ewangeliczne w pierwszej połowie XIX wieku popierały sprawę nauczania w języku ojczystym zarówno w szkole jak i kościele.

Tak się przedstawiała zrazu sprawa polska w gminach ewangelicznych, które głównie rozsiane były na Śląsku Środkim i Dolnym. Polskie gminy ewangeliczne nie były może narażone na takie prześladowania, co katolickie,

lecz przesiąkała do nich przedziej idea germanizacyjna, wyszukując ich osobnienienie narodowe.

W katolickiej części Śląska, tj. na Śląsku Opolskim warstwa ludności polskiej w początkach wieku XIX była bardziej oporna fali germanizacyjnej. W tym wysuniętym na południe cyplu państwa pruskiego, nawet szlachta nie poczuwała się do zbytnej łączności z resztą magnaterii niemieckiej i jak głosi Max Waldau, aż do połowy XIX wieku rozmawiała w domu po polsku. Nie było w tym nie dziwnego, albowiem w okresie wojen napoleońskich i czasach bezpośrednio po nich następujących, główne bastiony germanizacji, tj. szkoły niemieckie skromnie dość były rozsiane na Śląsku naszym. Szkoły niemieckie zakładano pierwotnie tylko po miastach; były to już szkoły wyższego typu, gimnazja. Lecz z biegiem czasu i na wsi nastąpiła zmiana. W szkołach wiejskich gdzieś indziej tylko nauczyciel ludowy uczył jeszcze lichej polszczyzny z powodu braku odpowiednich książek polskich, a w przeważnej części do szkół tych zakradła się niemieczyzna, lecz żadnym sposobem nauczyciel niemiecki przystępu do umysłu dziecka nie miał z powodu wzajemnego niezrozumienia. Poziorna oświaty w takich warunkach nie podnosił się wogóle, bowiem uczniowie rozumieli tylko język polski, w którym to języku im uczyć się, a nawet rozmawiać zabroniono.

1) Stanisław Belza. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość Śląska Górnego. 1922 r.

2) Alfons Parczewski. Stanisław Belza. Rr. J. Rostek. Wł. Ludwik Ewert. „Warszawa Śląskowi“. Odczyty o Śląsku polskim. Warszawa 1920.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z RUCHU „OBOZU WSZECHPOLSKIEGO“

Odbyte zebrania

CHORZÓW.

W środę dnia 13 bm. odbyło się w Chorzowie II na sali p. Meisnera przy ul. 3 Maja zebranie członkowskie przy udziale około 100 członków.

Zebranie zagał kolega Roszczyk hasłem O. W. „Czołem“. Po odśpiewaniu Pieśni Bojowej zabrał głos kol. Szaton, który w treściwym referacie omówił sytuację polityczną w Polsce. Prelegent określił rolę masonerii jako ekspozycję żydostwa, która w ciska się i do związków kościelnych, aby i tam siać ferment i zniszczenie moralne.

W dyskusji zabrał głos kol. Frąckowiak, który apelował do członków do wzmożonej pracy nad uświadamianiem społeczeństwa polskiego. Po omówieniu spraw organizacyjnych i odśpiewaniu Hymnu Młodych kol. kierownik zamknął zebranie okrzykiem: „Niech żyje Polska Narodowa bez żydów“.

★

W drugie święto wielkanocne odbyło się z staraniem placówki II. O. W. w Chorzowie II tradycyjne Święcone połączone z zabawą, które wypadło bardzo imponująco. Po krótkim przemówieniu ks. Wikarego i poświęceniu potraw zabrał głos kol. Lorek, który w pamiennych słowach wskazał licznie zebranym członkom i gościom jak walczyć mają o Polskę katolicką i sprawiedliwą. Tylko Polska rządzona zasadach nauki Chrystusa może być zdrowa i potężna. Masoneria i żydostwo prowadzą Polskę do zguby, ale Naród polski zjednoczony w O. W. i Stronnictwie Narodowym obroni ją od tej katastrofy. Zebrani dziękowali prelegentowi za przemówienie hucznymi oklaskami.

W nastroju prawdziwie polsko narodowym bawiono się do późnej nocy.

ŚWIĘTOCHŁOWICE.

Placówka Świętochłowice urządziła w drugie święto wielkanocne w lokalu p. Pawłasa tradycyjne święcone połączone z zabawą taneczną, z tańcami narodowymi, bez tangów i fox-trotów żydowskich. Okolicznościowe przemówienie wygłosił kol. Frąckowiak.

W miłym nastroju bawiono się do nocy.

UWAGA NARODOWCY

Z CHORZOWA!

W dniu 3 maja wieczorem o godz. 17 odbędzie się w Domu Polskim w Chorzowie I tradycyjne święcone połączone z Akademią, na które Zarząd placówki grodzkiej wszystkich członków zaprasza. Przemówienia wygłoszą główni prelegenci O. W. Po akademii zabawa taneczna.

W KATOWICACH.

W środę, dnia 20. IV. 1938 r. odbyło się zebranie miejscowej placówki O. W. Po zagajeniu przez kol. kier. mgr. Wlekińskiego i odśpiewaniu Pieśni Bojowej aktualny referat o obecnym położeniu politycznym w kraju wygłosił kol. kier. Po żywej dyskusji i załatwieniu szeregu spraw organizacyjnych zamknięto zebranie.

SZOPIENICE.

Przy licznych udziale członków odbyło się zebranie placówki O. W. w Szopienicach. Po zagajeniu przez kol. Stefańskiego i odśpiewaniu Pieśni Bojowej zabrał głos kol. mgr. Łopata, który omówił aktualne zagadnienia polityczne Polski. Nad przemówieniem tym wywiązała się żywa dyskusja, w której zabierali głos kol. Szlosarek, Józef, Stebel i inni.

Następnie kol. Markiewka omówił szereg spraw organizacyjnych, a Hymnem Młodych zakończono zebranie.

Defraudanci osławionego rządowego Z.Z.Z. na Śląsku przed sądem

Pieniądze członkowskie kradli przywódcy związkowi

W poniedziałek rozpoczął się przed Sądem Okręgowym w Rybniku niezwykle ciekawy proces.

Na ławie oskarżonych zasiedli: sekretarz okręgowy ZZZ Piotr Kubiak, jego syn, pomocnik biurowy w sekretariacie okręgowym ZZZ Jan, kancelista sekretariatu Eryk Draga oraz mąż zaufania ZZZ Józef Stanieczek.

Po stwierdzeniu przez s. o. Mazurkiewicza personalii oskarżonych sąd przystępuje do wysłuchania zeznań oskarżonych.

Osk. Piotr Kubiak nie przyznaje się do przywłaszczenia sumy 5.548,— zł ze składek członkowskich ZZZ oraz sprzeniewierzenia sumy 1.961,— złotych z kasy zapomogowej zorganizowanych w ZZZ członków. Oskarżony braki tych kwot tłumaczy pożyczkami, udzielonymi z kasy związkowej osobom prywatnym, jednak na zapytanie sądu nie podaje nazwisk wierzycieli. W dalszym ciągu oskarżony tłumaczy się brakiem odpowiedniej księgowości w sekretariacie co mogło spowodować braki, przy czym zwała winę na posła Fessera, który rzekomo mimo kilkakrotnych upomnień oskarżonego nie wprowadził do ZZZ należącego księgowania składek członkowskich jakie wpływały do kasy tej organizacji.

To tłumaczenie oskarżonego zasługuje na specjalną uwagę. Świadczy bowiem o bałaganie, jaki panuje w ZZZ i gospodarce finansowej prowadzonej przez jego przywódców. Przy takim stanie rzeczy nasuwa się przypuszczenie, że pieniądze składowe wpływające do kasy ZZZz braku odpowiedniej księgowości są z miejsca defraudowane. Dziać się to może jedynie w organizacji, która na swoje utrzymanie czerpie wysokie subwencje od rządu i działa pod okiem i dla oka czynników rządowych. Skoro podobne malwersacje są notorycznym zjawiskiem w łonie organizacji zawodowej, mającej swe pole działania wśród szeregi mas pracujących dla strzeżenia ich interesów przed zachłannością kapitału, śmiało można twierdzić, że interesy tych oszukiwanych mas pracujących w podobny jak i ich pieniądze sposób są zaprzepaszczone przez całą organizację, której przywódcy, jak należy wnioskować i co jest powszechnie znanym wywodzący się z szeregu osławionego sanacji moralnej. Robotnik polski po bliższym zapoznaniu się z całokształtem chlubnej karty działania wszechpółnego bożka protekcji sanacyjnej i jego epigonów z pod znaku O. Z. N. mimo woli musi dojść do przekonania, że tego rodzaju bohaterzy o nieczystych wobec niego zamiarach nie mogą stanowić dla niego oparcia i siły w walce o dobrobyt i prawo do życia.

W tym miejscu przypominamy

polskim warstwowi pracującym alarm wszczęty w zeszłym roku przez sądzonych obecnie przez sądy państwowe i opinię publiczną złodziei związkowych domagających się zbadania księgowości Zjedn. Zaw. „Praca Polska“ przez sędziego śledczego i to na skutek zatargu o kolportaż jaki istniał pomiędzy „Samoobroną Narodu“, pismem które nie ma nic wspólnego z obozem narodowym i tembardziej „Pracą Polską“ a p. Inglotem wydawcą „Narodowca“. Podnosiły wtedy wilki, na których skóra złodziei gorzała, wrzask zupełnie bezpodstawny przeciwko „Pracy Polskiej“ pragnąc ją jako bezkompromisowego wyrażiciela opinii robotniczej na życie zawodowe Polski skompromitować w oczach robotnika, by już więcej nie wskazywała warstwowi pracującym defraudacji mających uprzywilejowaną pozycję w szeregach różnych ZZZ, ZPP i CZKZZ (Pieniądze związkowe kradną tam nawet żony posłów, co stwierdzone jest wyrokiem sądowym).

Z kolej zeznawał drugi oskarżony Jan Kubiak, który tak samo jak ojciec nie przyznał się do przywłaszczenia przeszło 1.000,— złotych. Na swoje usprawiedliwienie stwierdza, że pracując w sekretariacie ZZZ zauważył wielki bałagan, bo „co kto chciał to robił i każdy kto tam pracował dla siebie według uznania kasował pieniądze. Oskarżony został zwolniony z pracy na podstawie twierdzenia, że w rządowym ZZZ, obecnie ZPPZ pracują wyłącznie komuniści, którzy za surowe wynagrodzenia uprawiają w szeregach polskiego ZZZ działalność komunistyczną. (Przypominamy tu, że rozłam w śląskim ZZZ miał rzekomo nastąpić na skutek działalności klasowej posła Kapuścińskiego, b. pupila p. wojewody Grażyńskiego. Radykalne elementy ZZZ wraz z posłem Kapuścińskim pozostały wtedy przy Moraczewskim, zaś więcej umiarkowane przy posle Fessersze, gdzie jak to stwierdza obecnie oskarżony Jan Kubiak mają działać komuniści). Z zeznań tego świadka wynika, jak skomunizowanym jest ZZZ. Stało się to nie bez winy czynników rządzących, które przez 10 lat bardzo udanie ze szkodą dla Polski stosowały na każdym kroku politykę nawskroś socjalizując nasze życie wewnętrzno-państwowe. Trzeci oskarżony kancelista Eryk Draga przyznaje, iż z szuflady sekretarza Piotra Kubiaka wyjął książeczkę K. K. O. na którą pobrał dla siebie 350,— złotych, jednak jedynie jako pożyczkę, którą ojciec jego zwrócił. W końcu swoich zeznań podnosi, że stosunki panujące w ZZZ określić najlepiej można słowami „bałagan pogania bałaganem“.

Ostatni oskarżony Józef Stanieczek nie wypiera się zarzutu postawionego mu przez akt oskarżenia i oświadcza, że pewnego dnia przybył do niego jako do męża zaufania sekretarz okręgowy Piotr Kubiak i prosił, aby mu wystawił zaświadczenie,

że zalega ze składkami członkowskimi w wysokości 1.100,— zł. Kubiak prosił swoją motywował brakiem pieniędzy w kasie. Stanieczek w dobrej wierze wystawił mu taki kwit nie wiedząc, że kryje tym samym machinację Kubiaka.

W dalszym ciągu rozprawy z posła 31 świadków jako pierwszy zeznawał poseł Fesser przywódca rządowego ZZZ i członek Rady Naczelnej O. Z. N. Świadek ten zaczął niezrozumiale tłumaczyć, iż nie przypomina sobie jakoby oskarżony sekretarz okręgowy Kubiak miał kiedykolwiek jaką defraudację popełnić, że znaczków kwitowych oskarżony miał się jego zdaniem całkowicie wyliczyć, a innych defraudacji co do niego nie stwierdzono. Nadto poseł Fesser podnosi, że sekretarz Kubiak rocznie z Centrali ZZZ na materiały piśmienne pobierał po 1.200,— zł — 2.000,— zł. Na zapytanie sądu czy kwoty te nie były za wysokie, świadek Fesser oświadczył, że jego zdaniem nie były za wysokie. Bezpośredni nadzór nad działalnością sekretarza Kubiaka sprawował poseł Piechacek.

Mimo tak grubej naszywki jaką okrył poseł Fesser brudy panujące w ZZZ sztyda kradzieży pieniędzy związkowych nie udało mu się jednak całkowicie wepchnąć z powrotem do worka nieporządków ZZZ-tu.

Dalszy świadek poseł Przyklicki przypomina sobie, iż poseł Fesser mówił mu, jakoby oskarżony Kubiak na jednym z zebrani miał go prosić o darowanie mu dotychczasowych przewinień wzamian za korzystną dla organizacji działalność. Na skutek tej prośby Zarząd darował Kubiakowi tę winę.

Po przesłuchaniu dalszych świadków przewodniczący sądu s. o. Mazurkiewicz postanowił rozprawę odroczyć celem powołania dalszych świadków.

Charakterystycznym w tym procesie jest zakulisowe życie przywódców ZZZ na co wskazuje chęć zakrycia wszystkich brudów, jakie w tej organizacji miały miejsce.

Wniosek jaki stąd wyciągnąć można świadczy o nastawieniu ZZZ w kierunku zerwania na nędzy mas pracujących. Przywódcy tej organizacji okłamują naiwnych robotników, by jaknajdłużej pozwolili stanowić z siebie teren korzystnych dla nich koniunktur. Wynędziała gleba posanacyjna, jak długo na niej nie posieje zdrowego ziarna, rodnąć będzie plewy. Czy to będzie O. Z. N., Naprawa, Obóz narodowych legionistów Sławka, wszystko jedno.

Robotnik polski tej nagiej prawdzie o bohaterach pomajowych powinien zajrzeć w oczy i u krańców życia publicznego - społecznego zbudować im czempredę bramę wyjazdową w nieznane.

KOMUNIKAT.

Zarząd Powiatowy O. W. w Katowicach zawiadamia, że w niedzielę, dnia 24 bm. o godz. 17-tej odbędzie się w Pawłowie zebranie publiczne. Dalsze zebranie publiczne odbędzie się w Paniówkach o godz. 14-tej.

Zebrania członkowskie:

w Podlesiu o godz. 11-tej,
w Knurowie o godz. 14-tej,
w Bańgowie o godz. 14-tej.

★

Bojkot straganów żydowskich na targu w Pawłowie

Śladem innych miejscowości na Śląsku, Obóz Wszechpolski w Pawłowie przeprowadził na targu bojkot straganów żydowskich.

Akcję tą kierowali kol. Magniok i Paruzel mając do pomocy przede

wszystkim miejscową młodzież.

Społeczeństwo miejscowe b. przychylnie się do powyższej akcji ustosunkowało omijając skrupulatnie stragany żydowskie.

Palcie Gilzy „ZŁOTA RÓŻA” 150 szt. 35 gr.

Po ustąpieniu wojew. Józewskiego

Kursujące uparczywie od kilkunastu dni pogłoski o mającej nastąpić zmianie na stanowisku wojewody wołyńskiego potwierdziły się. P. Józewski opuszcza nareszcie Wołyń po przeszło 10 latach kierowania tym województwem.

Prasa Str. Nar., pierwsza jeśli chodzi o prasę polską, od szeregu lat walczyła z polityką proukraińską, prowadzoną przez wojewodę Józewskiego. Przestrzegała ko- go należy o fatalnych jej skutkach i następstwach. Nie dziesiątki, ale setki artykułów są tego najlepszym dowodem nie licząc tak częstych białych plam w piśmie. W maju z. r. w wyniku procesu Stronictwa Narodowego w Łucku z organem p. wojewody Józewskiego tygodnikiem „Wołyń”, obudziła się opinia społeczeństwa na Wołyniu. I od tej chwili jesteśmy świadkami formowania się jednolitej opinii całego społeczeństwa polskiego na Wołyniu przeciwko takiemu stanowi sprawy. Rozgorzała walka o kierunek polityki na Wołyniu. Społeczeństwo zażądało prowadzenia tu takiej polityki, która by była zgodna z polską racją stanu. Wypadki następowały prędko po sobie. Na ostatnich zjazdach jak Związku Oficerów Rezerwy w Łucku, Polskiej Macierzy Szkolnej w Równem, padały ostre słowa przeciwko dalszym eksperymentom na Wołyniu. Okazało się, że całe już społeczeństwo polskie w polityce tej jest przeciwnie.

Przychodzi tak aktualna sprawa jak rewindykacja dusz polskich na Wołyniu. Walkę rewindykacji wypowiedzieli przede wszystkim „Ukraińcy” p. wojewody Józewskiego, zorganizowani w „Wołyńskim Ukraińskim Obiednaniu”. W tym momencie spadła maska z oblicza tego ugrupowania ukraińskiego, kierowanego przez petlurowców, a tak silnie popieranego przez woj. Józewskiego.

Cóż znaczący i znaczą różne deklamacje i deklaracje przywódców „Wołyńskiego Ukraińskiego Obiednania”, kiedy przed kilku dniami w pow. łuckim władze dokonują olbrzymiej likwidacji gniazd komunistycznych, aresztując kilkuset komunistów, oczywiście „Ukraińców”. I dzieje się też to w samym sercu Wołynia. Gdzież właściwie są wpływy „Wołyńskiego Ukraińskiego Obiednania”, żądającego coraz to nowszych koncesyj dla ukrainizmu na Wołyniu, kiedy dochodzi do tak poważnej likwidacji ukraińskich gniazd wywrot-

wych. Z trudem budowany dom z kart wali się w gruzy. Ciągłe afery KPZU, OUN, częste sabotaże i antypaństwowe knowania dowodzą, że przestępczość polityczna na Wołyniu wzrosła w ostatnich latach.

Na Wołyniu byliśmy też świadkami dużych afer, nadużyć itp. zwłaszcza zabagniony samorząd pod względem personalnym, stanowi bardzo często temat rozpraw sądowych.

Dochodzi już do tak skandalicznych wypadków, jak aresztowanie swego czasu w jednym tylko powiecie, a mianowicie w dubieńskim aż 6 wójtów za nadużycia.

P. wojewodę Józewskiego, cechował brak znajomości ludzi. Był on nawet swego rodzaju „idealista” jeśli chodzi o politykę

proukraińską, ale niestety idealizm ten odbiegał daleko od ideału polskiego. Trudno na Wołyniu zrealizować młodzieńcze swe plany kijowskie — bo przecież stosunki na Wołyniu były i są zupełnie inne, aniżeli były w Kijowie.

Stosunek woj. Józewskiego do prac Stron. Narodowego na Wołyniu, najbardziej wyrażnie, odzwierciedlony został w szeregu artykułów w jego organie, — ośla- wionym — tygodniku „Wołyń”. — Jeden z takich artykułów został napiętnowany przez sąd. Redaktor odpowiedzialny „Wołyń” oskarżony przez Stron. Narodowe w Łucku — został skazany na kilka tygodni aresztu.

Przyszłości najbliższej nie przesadza-

my. Czy ostatnia zmiana na Wołyniu będzie zmianą systemu czy tylko osób, okaże się to już niebawem. W każdym razie, na tym miejscu pragnęlibyśmy zaznaczyć, że wbrew opinii społeczeństwa polskiego dziś już na Wołyniu rządzić nie można. A opina ta wypowiada się zdecydowanie za prowadzeniem nieproukraińskiej, lecz polskiej polityki na naszej ziemi kresowej. Doświadczenia niedawnych lat wykazały zupełnie wyraźnie, że to co się działo na Wołyniu, działo się z dużą krzywdą dla społeczeństwa polskiego. Prastara ziemia polska Wołyń odetchnęła. Społeczeństwo spodziewa się, że przecież odrobi się wszystko co przez tyle lat dotychczasowa polityka na Wołyniu zdziałała. J.M

Wielki Tydzień w Mysłowicach

W niedzielę, 10 bm. w związku z wzmocnionym ruchem przedświątecznym wystawiło myślowickie O. W. pikietę przy składach żydowskich. Policja zajęła w tym dniu stanowisko zgodne z oświadczeniem premiera Składkowskiego: „bojkot gospodarczy — owszem”. I zaczął się rwetes żydów, żydówek i żydzi i ich sług najemnych. Poza tym żydowskim bałajstwem nie miał nikt powodu do narzekania.

W poniedziałek 11 bm. udali się z interwencją do ks. proboszcza myślowickiej parafii rabin Ziff i żyd Tichauer w firmie Wolf. Przyjęty przez ks. proboszcza rabin Ziff wyrażał przekonanie, że stanowisko ks. proboszcza, wyluszczone w kazaniach, a nawołujące katolików, w szczególności tych, którzy dzieci przystępują do pierwszej Komunii św., do nie kupowania u żydów i przestrzegania hasła: „Swoje do swego po swoje”, jest niezgodne z etyką. Rabin Ziff zaapelował równocześnie o zmianę stanowiska. Na bezcelne iście żydowskie wywody rabinackie otrzymał odpowiedź, że ks. proboszcz czyni rzecz księdza katolickiego i Polaka.

We wtorek, dnia 12 bm. uszkodzono kamieniami witraże presbiterium kościoła parafialnego. Szkoda wyrządzona parafii wynosi około zł 2.000.

W Wielki Czwartek, dnia 14 bm. z powodu wystawienia pikiet wyraził się żyd Sommerstein w firmie Siemonsolm vel Polstreet, że Naród Polski — to świnie. Odpowiednie doniesienie skierowali naoczni świadkowie do Komisariatu policji.

Ponieważ wypadki powyższe aż się proszą o powiązanie ich w jedną logiczną całość wysnucie z nich daleko idącego wniosku, Zarząd miejsco-

wy O. W. postanowił na zebraniu w dn. 13 bm. w odpowiedzi na wybiecie szyb w kościele parafialnym, wzmocnić w Wielki Piątek pikietowanie składów żydowskich. W myśl powyższego postanowienia stanęły w tymże dniu o godz. 8 rano wzmocnione pikiety na posterunkach. Z chwilą wypowiedzenia pierwszych uwag pod adresem kupujących u żydów przekonanano się, że na mieście znajdowała się komunistyczna bojówka sprowadzona z Niwki i Modrzejowa w sile około 30 osób. Członków tejże bojówki rączył wódką żyd Sommerstein vel Siemonsolm vel Polstreet w swoim składzie. Ponieważ bojówka komunistyczna zaczęła się awanturować i zanosiło się na zajęcia wkroczyła policja i zaaresztowała trzech członków O. W. oraz trzech członków podchmielonej żydowską wódką bojówki komunistycznej.

O godz. 17 wystawiono ponownie pikiety. I tu należy z naciskiem podkreślić, że wystarczyło świadectwo jednej żydówki, względnie jednego żyda, aby wskazany palcem członek O. W. został przytrzymany i odprawiony na komisariat. Około godz. 19,30 narodowo uświadomiona młodzież, ruszona do głębi wypadkami ostatnich dni, zbierała się w grupkach na placu dworcowym, żywo dyskutując.

Około 40 osób ruszyło przy śpiewie „Hymnu Młodych” i „Dalej bracia do bułata”, w zwartym szeregu ku ul. M. Piłsudskiego. Tłum, jaki towarzyszył młodzieży, wznosił wrogie okrzyki przeciw żydom. Inna grupa młodzieży ruszyła ku bożnicy, gdzie wybiła szyby i witraże. Grupa maszerująca ku ul. Marsz. Piłsudskiego przybierała szybko na sile. Przy Ka-

wiarni Centralnej zastąpił młodzieży drogę kordon zaalarm. policji, która pałkami i gazami łzawiącymi przepędziła tłum, liczący zgodnie z oświadczeniem policji około 400 osób. Tłum cofnął się na Plac M. Piłsudskiego, gdzie zaintonował „Nie rzucim ziemi...” party jednak przez policję cofnął się ul. Powstańców i Dworcową ku Promenadzie. Po niedługim czasie zebrała się ponownie większa ilość młodzieży, która wśród okrzyków: „Precz z żydo - komuną”, „Niech żyje Polska Narodowa”, ruszyła ku śródmieściu. Około godz. 21 zostało miasto ostatecznie oczyszczone z demonstrantów.

W wyniku przeprowadzonej akcji policyjnej przyprowadzono na komisariat 15 osób, z których 10 zatrzymano w areszcie policyjnym.

W Wielką Sobotę dnia 16 bm. odbyła się rozprawa administracyjna, która w trybie przyspieszonym ukarała 6 osób karami od 6 — 14 dni bez względnego aresztu. Ukarani odwołali się do Sądu.

Sprawa niechybnie dozna w sądzie należytego oświetlenia.

Polecamy w wielkim wyborze MYDŁA do prania, proszki mydlane, proszki zalmiako- we w trzech gatunkach oraz wody ko- lońskie po cenach przystępnych

Lab.Chem.Alchemia

MYSŁOWICE, ulica KACZY — tel. 222-86

Robert Filipek

Towary tekstylne — Bielizna — Towary krótkie. — Specjalność: wyprawy ślubne.

MIKOŁÓW — RYNEK 5.

Leon Rozsypol

BIELIZNA — TRYKOTAŻE

TOWARY KRÓTKIE

MIKOŁÓW — RYNEK 15.

MEBLE

Wykonuje szybko i ta-
nio za gotówkę i na
raty

Paweł Sznajdrowski
Rybnik (Hotel Polski)

MEBLE

Jadalnie, Sypialnie, Gabinet, Łóż-
ka, Tapczany, Szafy, Maszyny do
szycia, Biurka i inne meble w naj-
lepszym stanie kupisz

u Kwiatkowskiego
Łowice, ul. 3 Maja 29. tel. 302-23.

Wielka wystawa kupiecka i rzemieślnicza w Lipinach Śląskich

Z inicjatywy Polskiego Stowarzy- szenia Kupców Chrześcijańskich od- dział: Lipiny, Chropaczów, odbędzie się w Lipinach w dniach od 15 do 22 maja br. wielka **Wystawa Kupiecko- Rzemieślnicza**.

W tym celu odbyło się w dniu 12 kwietnia br. pod przewodnictwem p. naczelnika gminy Lipiny E. Tomanka zebranie Polskich Kupców i Rzemie- ślników, na którym zgłosiło się 40 wystawców. Osobny dział na tej wy- stawie zajmie Doksztalcąca Szkoła Zawodowa, ilustrując pracami ucz- niów swój dorobek.

Wystawa ta ma być przeglądem zdolności polskiego kupca i rzemieś- nika w dziedzinie życia gospodarcze- go i zorientować konsumenta o źró- dłach produktów, oraz przyczynić się do urzeczywistnienia idei jednolitego frontu na terenie gospodarczym, jak również do unarodowienia handlu. Zatem hasłem wystawy: „nie może- my pozwolić, by praca i pieniądz pol- ski bogacił obcych”.

Dalsze zgłoszenia osób, względnie firm chcących wziąć udział w tej wy- stawie, przyjmuje komitet wystawo- wy, pod numer telef. 523-78.

Dekompozycja konsolidacji O. Z. N.

Temat do cyklu artykułów o przeroście partyjnictwa w sanacji

Związek Młodej Polski, powołany do zgrupowania młodego pokolenia w służbie pracy i walki o Wielkość i Potęgę Polski, staje dziś — jak stał wczoraj i stanie jutro — do dzieła zjednoczenia młodego pokolenia w nawiązaniu do tradycji żołnierskiej i nacjonalistycznej.

W ten sposób 42.000 członków Związku Młodej Polski pozostanie wiernymi naczelnym założeniom ideowym Z. M. P., sformułowanym w Deklaracji Czerwcowej.

Oświadczenie zawiera zgodę (w postaci podpisów) wszystkich członków kierownictwa głównego ZMP. oraz kierowników okręgów prowincjonalnych.

„Warszawski Dziennik Narodowy“ donosi:

Wczoraj donieśliśmy o nowym rozłamie w OZN., spowodowanym przez kierownictwo Związku Młodej Polski z p. Rutkowskim na czele. Rozłam dokonał się formalnie w ten sposób, że w środę rano udał się p. Rutkowski do szefa ozonowego sztabu, płk. Wendy, (gen. Skwarczyński był nieobecny i wręczył mu obszerną deklarację, zawierającą zawiadomienie o wystąpieniu ZMP. z Ozonu wraz z obszernym uzasadnieniem.

DEKLARACJA SECESYJNA

Przytoczywszy tezy t. zw. deklaracji czerwcowej ZMP. (z 22-go czerwca ub. r.) mówią secesjoniści:

— „Treścią swej „Deklaracji ideowo-politycznej“ Związek Młodej Polski wziął na siebie odpowiedzialność za doprowadzenie do twórczej, opartej na ideowej podstawie, współpracy młodego pokolenia nacjonalistycznego z pokoleniem niepodległościowo-żołnierskim.

Zadanie to nieodwołalne dla uaktywnienia nowych niezbędnych dla Państwa źródeł energii narodowej musi być i będzie przez Związek Młodej Polski dokonane. Wszelkie opory, przeciwdziałanie, niezrozumienie, na jakie myśl polityczna Związku napotykała, muszą być traktowane jedynie jako trudności techniczne.

Trzy są warunki wykonania przez Z. M. P. jego zadań:

1. Istnienie autorytetu idei — autorytet ten posiada Związek w wyrażnie sformułowanej „Deklaracji ideowo-politycznej“ i w rozwiniętych na łamach „Młodej Polski“ założeniach ideowych.

2. Istnienie autorytetu człowieka, któryby uosabiał wartości pokolenia legionowo-żołnierskiego wychowanego przez Marszałka Józefa Piłsudskiego —

— autorytet ten widzi Związek Młodej Polski w Naczelnym Wodzu, Marszałku Polski Edwardzie Śmigłym-Rydzem.

3. Istnienie wyrażnej, wolnej od kompromisów, moralno-ideowej atmosfery pracy, oraz zdolności do wyciągnięcia konsekwencji z programu. Do tradycji Józefa Piłsudskiego zawiązywać można tylko pamiętając o Jego zdecydowanym sposobie postępowania nieznoszącym wahań i wycofania się z zajętych pozycji.

W dziele konsolidacji Narodu Polskiego należy stale pamiętać, że celem zjednoczenia jest dobro Polski, nie zaś korzyści taktyczne tego czy innego zespołu.

Podstawą konsolidacji może być tylko wielka idea, ujawniona wobec całego społeczeństwa i realizowana dla całego Narodu. Stosunek ludzi, dokonywających konsolidacji, do jakiegokolwiek grupy czy jednostki, może być normowany tylko stosunkiem tej grupy do idei i programu, tworzącego podstawę konsolidacji.

W poczuciu rozważnego przemyslenia, po starannej i wytrwałej obserwacji wydarzeń:

Związek Młodej Polski ogłasza

swą zupełną niezależność organizacyjną w stosunku do wszystkich ugrupowań politycznych i samodzielność każdej decyzji.

WEZWANIE SECESJI

Jednocześnie rozesłało kierownictwo ZMP. do oddziałów grup i drużyn następującej treści okólnik wezwania:

— „Deklaracją z dnia 20 kwietnia 1938 r. Związek Młodej Polski ogłosił swą zupełną niezależność w stosunku do wszystkich ugrupowań politycznych i samodzielność każdej decyzji.

W związku z powyższym polecam:

1) Kierownicy Okręgów podadzą do wiadomości podległym jednostkom organizacyjnym deklarację ZMP. z dnia 20-go kwietnia 1938 r.

2) Kierownicy Okręgów wycofają delegatów Okręgów ZMP. z kolegiów Okręgowych Służby Młodych OZN.

3) Formy pracy wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych nie ulegają żadnym zmianom.

4) Kierownicy Okręgów położą nacisk na zachowanie przez formacje ZMP.

WYKLUCZENIE SECESJI

W odpowiedzi na tą deklarację ukazało się w czwartkowej prasie oświadczenie kierownictwa Ozonu, w którym oznajmia się wykluczenie secesjonistów z OZN. i ZMP. jak również tych, którzy nie staną na apel nowych władz obu organizacji. Kierownictwo ZMP. powierzone mjr. Galinatowi, przewodniczącemu Służby Młodych OZN.

WALKA O ZMP.

W środę wieczorem ogłosiły agencje PAT. i „Iskra“ następujący komunikat OZN.:

— „W związku z wykluczeniem z Obozu Zjednoczenia Narodowego p. Je-

rzego Rutkowskiego za nielojalną i podstępą działalność wobec Obozu, można już stwierdzić, że ogłoszona przez niego rzekomo w imieniu całego Związku Młodej Polski deklaracja została wydana bez zgody i wbrew woli organizacji.

Mimo krótkiego okresu czasu od jej ogłoszenia, do szefa OZN. gen. Skwarczyńskiego, napływają depesze i oświadczenia od poszczególnych kierowników okręgu Związku Młodej Polski, nie solizujące się z wymierzoną przeciw idei Zjednoczenia demonstracją p. Rutkowskiego i zgłaszające pełną gotowość pracy w szeregach i dla idei OZN.

Takie stanowisko zajęły już okręgi Związku Młodej Polski w Poznaniu, Brześciu n. Bugiem, Łodzi, Kielcach, Białymstoku, oraz szereg innych ogniw organizacyjnych Związku Młodej Polski“.

OPINIE PRASY.

Rozłam w OZN. wywołał oczywiście liczne i rozbieżne komentarze w prasie. Konserwatywny „Czas“ sanacyjny pisze o rozłamie z wyraźnym zadowoleniem, opowiadając się wcale przychylnie po stronie secesji:

— „Niewątpliwie ów „obcy ośrodek dyspozycji“, o którym wspomina komunikat Ozonu jest po prostu Falangą p. Piaseckiego, z którym p. Rutkowski nie od dziś jest związany. W komunikacie tym jest wyraźna tendencja do przeciwstawienia kierownictwa Związku Młodej Polski ogółowi członków tej organizacji. Najwidoczniej Ozon liczy na niezso lidaryzowanie się „dołów“ ZMP. z kierownictwem. Nadzieje te dotyczą zwłaszcza ośrodków prowincjonalnych ZMP. W związku z tym płk. Wenda zwołał podobno konferencję kierowników woje-

wódzkich ZMP. Wydaje się jednak, że nadzieje te mają nader nikłe szanse re-postawy godności i opanowania.

5) Kierownicy Okręgów będą meldować niezwłocznie wykonanie rozkazu.

Niech żyje Wielka i Potężna Polska! alizacji. Sądząc bowiem z nastrojów w szeregach ZMP. panuje bardzo duża solidarność ideowa, co wskazuje na to, że jedność organizacyjna pod dotychczasowym kierownictwem p. Rutkowskiego będzie nadal utrzymana.

W tych warunkach powierzenie przez Ozon „kierownictwa“ Z. M. P. mjr. Galinatowi wygląda jedynie na manifestacyjny gest pozbawiony konkretnego znaczenia. Oczywiście nie jest wykluczone, że jakaś grupka członk. ZMP. pozostanie z tych, czy innych względów wierna Ozonowi. Będą to jednak tylko niedobitki“.

*

DOM BIELIZNY I PONCZOCH

Anna Moroń

MIKOŁÓW, ulica Krakowska 3

Poleca bieliznę damską dziecięcą i męską. Nasza specjalność: Koszule sportowe.

Tylko

gwarantowane nasiona chronią rolnika od strat. — Nabywać je można

W SKŁADZIE NASION

„ZAGON“

KRAKÓW, ULICA BASZTOWA, L. 17. Hurt. i detal. Cenniki bezpłatnie.

Otmar Rybicki

DROGERIA

MIKOŁÓW, UL. MIARKI 1.

Na sezon wiosenny dobrą figurę w nowej wiosennej SUKNI osiągnie Pani tylko w dobrze przylegającym GORSECIE i BIUSTONOSZU, które są u nas wyrabiane.

W dużym wyborze gorsety i reformy gumowe, kompletna wyprawa dla niemowląt SPECJALNY SKŁAD GORSET

Jan Domas i Ska

Katowice, ul. 3-go Maja nr. 40.

Ceny umiarkowane!

Uwaga ...

Uwaga

Maszyny Singera kupisz dogodnie za gotówkę i na raty już od 13-tu zł — miesięcznie.

Rejonowa agentura na Nową-Wieś, Pawłów, kończyce, Bielszowice, Makoszowy **WOJTAŁA Bronisław** Bielszowice, ulica Grażyńskiego 63

Miód pszczelny

prawdziwy, czysty bez domieszki, pod gwarancją deserowo leczniczy 3 kg 8,50 zł, 5 kg 13 zł, 10 kg 23 zł, 20 kg 45 zł, wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła za pobraniem właściciel największej pasieki w Państwie

EUGENIUSZ BILINSKI I SYN W ZBARAŻU.

MILDNER i SKA
SP. Z O.O.

WYTWÓRNI
INSTRUMENTÓW CHIRURGICZNYCH
I APARATÓW ORTOPEDYCZNYCH

KATOWICE
UL. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO 10
TELEF. 335-01

Pamiętaj

o bezrobotnych!
Narodowcach

Kwiatuszki

Pikiety Obozu Wszechpolskiego w Tarnowskich Górach zanotowały następujące osoby kupujące w okresie przedświątecznym u żydów:

Pikieta przed żydem Brauerem:

- 1) Woźnica, urzędnik starostwa, vice-sektor „Ozonu“.
- 2) Maria Skopówna.

Pikieta przed żydem Wajsmannem:

- 1) Pani Glomb, żona urzędnika Sp. Brac.
- 2) Pani Pykowa.
- 3) Just, urzędnik kol. z Rybnej, nie tylko kupował u żyda Wajsmanna ale stawał w jego obronie przeciwko pikiecie. rzom, hańba!
- 4) Szmańda Konrad.
- 5) Ibromówna Maria.
- 6) Wdowa Cieślowska wraz z córeczkami.
- 7) Żona profesora gimn. p. Brońcowa.
- 8) P. Rogoszewski, były kierownik sekcji bokserkiej K. P. W.
- 9) Panna Jasińska, córka inżyniera.
- 10) Powstańiec i Niepodległościowiec Robert Panhyrz.
- 11) 22-krotnie karany włóczęga, członek „Ozonu“, nożownik Chachulski za

wódkę pełnił straż przy sklepie żyda Wajsmanna w dniu 12. IV. rb. wygrywając pikiecie rzem nożem. Wstyd żydowski gwardzisto.

Pikieta przed żydem Tiefenbrunem:

- 1) Cyronówna Anna.
- 2) Śmieszkołówna Jadwiga.
- 3) Badura Franciszek, choć prawie pracuje w „Vaterlandzie“ to jednak kupuje u żydów.

Pikieta przed austriackim żydem Steierem, właścicielem f-y „Erika“:

- 1) P. Kusowa, żona rzeźnika.
- 2) Przodownik Policji p. P. z żoną i dziećmi.

Pikieta przed żydem Reichkindem:

- 1) Panna Kowalska wraz z koleżanką Wachałówną.

Pikieta przed żydem Perlbergiem:

- 1) p. Gembala wraz z żoną.
- 2) p. Mikutowski z Urzędu Skarbowego, członek Zw. Strzeleckiego stawał w obronie żyda Rozemana za co tutejsza gmina żydowska przyznała mu medal „palestyński“ i tytuł „a groise puryc“.

Informator firm chrześcijańskich miasta Katowic

BRON I AMUNICJA:
Warsz. Sp. Myśl., Mędlewski R., ul. Młyńska 2.

BLAWATY:
Palusiński, ul. Kościuszki
„Tkanina”, ul. 3-go Maja 11.
Wojciechowski, ul. Jana.
Stanisław Kurlus, skl. bławatów. Katowice, Pl. Marsz. Piłsudskiego 3.

CZEKOLADY i OWOCE:
Banaszak J., Kościuszki 1.
Czys, Mariacka.
Główna, Piłsudskiego.
Kłita, Mieleckiego.
Pacha, 3-go Maja.
Smoczok, św. Jana.
Szlanga, św. Jana.
Ciesłokowa J., Pocztowa 14.

DELIKATESY:
B. Ginter i Tadek Gierliński, Plac M. Piłsudskiego 2.
Kusz Ernest, ul. Jana 14.

DROGERIE:
Drogeria Floriańska, Kościuszki 8.
Pod Aniołem, ul. Raciborska.
Smyt, ul. 3-go Maja.
„Św. Barbary”, Dutkiewicz, ulica Piłsudskiego 10.

DOMY TOWAROWE:
Bracia Drost, ul. Pierackiego.
T. I. C. ul. 3-go Maja.

DEWOCJONALIA i OBRAZY:
K. Schaefer, Fabr. Piekary Śl., Oddz. Katowice, Chorzów I.

FORTEPIANY:
Kwiatkowski, ul. 3-go Maja 13, tel. 327-20.
Sommerfeld, ul. 3-go Maja 36a.

ZAKŁAD FRYZJERSKI:
„Marta”, Starowiejska 3.

DYWANY i LINOLEUM:
R. Walter i Ska, ul. Młyńska 5.

TOWARY KRÓTKIE:
Jadwiga Jaworska, Katowice, Pl. Miarki 1.

FRENDZLE, TAŚMY, SZNURY i CHWAŚTY:
„Pasamon”, ul. Szopena.

FARBIARNIE i PRALNIE CHEM:
„Warta” dawn. A. Sieburg, miejsce przyjeżdża Z. Knast, Andrzeja 11 m 6.
FABRYKA OPRAW OPTYCZNYCH:
S. Wyk, ulica św. Jana.

GALANTERIA:
Bracia Drost dawn. Bobrek, ul. Pierackiego.
Szczepańska, ul. Kościuszki.

HURT PAPIERU i TOREBEK:
Piotr Śliwka, Mickiewicza 10.

JUBILERZY:
Smoczok, ul. Młyńska 4.
Hofmüller, Katowice, 3-go Maja.

KRAWCY:
Materna A., ul. Kopernika 2.
Rozynek H., Sokolska 3.
St. Inglot — J. Baran, ul. Kościuszki 26.

KOLEKTURY:
Kończak, ul. Jana.

KLEJE i FARBY:
Bartek, ul. Zamkowa.

KWIATY i NASIONA:
Badura F., ul. 3-go Maja 40.
E. G. Berndtowa, ul. Mariacka 8.
Joško E., Hala Targowa 14.
Müller L., 3-go Maja 16.
Gawron, ul. Piłsudskiego 23.

KSIĘGARNIE:
Górski, ul. Młyńska
Nowicka, ul. Pierackiego.
Szadok Oton, Młyńska 2, tel. 315-08.

CERATY i LINOLEUM ORAZ WYROBY KOKOSOWE:
Jan Kluczewicz, ul. Plebiscytowa 11. Tel. 358-76.

MLECZARNIE:
Ritschewald, Mieleckiego 8.
— filia: Jagiellońska 1.

MARYNATY i RYBY:
Hamburska Hala Ryb, ul. Pierackiego.

MASZyny i ROWERY:
Wiśniewski, ul. 3-go Maja.

SKŁAD MYDŁA i PERFUM:
Grabner E., ul. Piłsudskiego 6.

OBUIWIE:
„Obuwnik”, ul. Zamkowa.
Skrzypek L., ul. Kościuszki.
„Stabil”, ul. Pierackiego 6.
Świętochłowski, ul. Jana 12.

OZNAKI, CZAPKI i PASY:
Jóźefowski, ul. 3-go Maja.
„Maraton”, Kościuszki 3.

PORCELANA:
Eugeniusz Wacław, Plac M. Piłsudskiego 12
PRZYBORY FRYZJERSKIE:
Rulczyński, ul. 3 Maja.

RESTAURACJE i KAWIARNIE:
Kawiarnia „Otto”, ul. Piłsudskiego.
„Adria”, ul. Moniuszki.
„Bristol”, ul. Kochanowskiego.
Kalinowski, Dworcowa.
Sarnowski, Mieleckiego.

RADIA:
Radio-świat, ul. Mieleckiego 8.

SKŁADY WÓDEK i WIN:
Bodendorf, ul. Mieleckiego.

SPECJALNY SKŁAD WYROBÓW TYTONIOWYCH GATUNKOWYCH:
Fuhrmann Gerhard, Kościuszki 2, tel. 320-05

SKŁADY ŻELAZA:
Henslok, ul. Mariacka.

PRZYBORY SPORTOWE:
„Maraton”, Kościuszki 3.

SUKNA:
„Leszczków” wyroby wełniane i samodziały — „Milanówek” jedwabie naturalne. Katowice, Pocztowa 1. tel. 328-42.
(Hess Piesch i Strzygowski, Bielsko, (skład fabryczny J. J. Friemel, Dyrek. (cylna 10).

SKŁADY BRONI:
Molenda G. i Syn, Skład Fabryczny, ul. Pierackiego 3.

„Sanitas” Polski Specjalny Dom Higieniczny, Katowice, ul. Stawowa 10.

SALON MÓD:
„Nanon”, ul. Dyrekcyjna.
Zabińska, ul. Kościuszki 12 I. p. Wielki wybór kapeluszy damskich.
STORY, FIRANKI i KOŁDRY, OBICIA MEBLOWE oraz DEKORACJE OKIEN: Niewrzedowska, ul. Młyńska 4.

TOWARY KOLONIALNE:
Benke J., ul. Kościuszki 18.
Gliński, ul. Plebiscytowa.
Riedel L., ul. Kościuszki 7.
Szmidt R., Słowackiego 27.
K. Bittmar, Plebiscytowa 14.

TOWARY TEKSTYLNE:
Kasner H., Kochanowskiego 10.

TAPETY:
Jan Kegel, ul. Kościuszki 16.
R. Walter i Ska, ul. Młyńska 5.

WYROBY STALOWE i SZLIFIERNIA:
Kuntner J., ul. 3-go Maja 30.

WYTWÓRNIĘ SOKÓW:
„Alka”, ul. Kozielska.
Sasowski i Wiczorek, ul. Stawowa 4.

MASZyny DO PISANIA i LICZENIA:
nowe i używane gwarantowane, okazjnie sprzedaje „REMONT” Katowice, ul. Dworcowa 18. I p. (dom Konsum. Kol.)

Fabryka pończoch „Stara Sosnowiczanka” Jana Gaika.
Sosnowiec, Warszawska 8. tel. 617-84.

ARTYKUŁY SANITARNE:
Dom sanitarny „Eskulap”, Katowice, 3-go Maja 23. Tel. 325-90. Właściciele: J. Wawrzyniak i Leon Kindler.

WYTWÓRNIĘ SOKÓW OWOCOWYCH:
„Pardess”, Katowice II, Krakowska 88. tel. 328-94.

CENTRALA ŻURNALI MÓD:
Skład papieru G. Jadwiga Eichhorn, ul. Pierackiego 7. tel. 333-32.

HURTOWNIA TOW. KOL., Gerlich,
Katowice, ul. Stawowa.

Kajzera Skład Kawy, Katowice, 21 oddziałów na G. Śląsku.

SKŁAD TOWARÓW KOLONIALNY I DELIKATESÓW, Jan Wildner, Katowice, ul. 3-go Maja 27.

Informator firm chrześcijańskich w Sosnowcu

BIURO TECHN. HANDLOWE:
Maciejewski i Makowski daw. Cemus i Ska, ul. Warszawska 6. tel. 610-90.

CUKIERNIA
„Roma”, Orla róg Dzikiej

CUKRY, CZEKOLADA:
Hurt i detal
A. K. Peucker, Modrzejowska 1, tel. 624-11

GALANTERIA DAMSKA i MĘSKA
Marzec, 3-go Maja 23.
Paweł Kucharski, 3-go Maja 8.
Fr. Molicki, wprost dworca.
J. Adamiec, ul. 3-go Maja 14.
N. Jedrzejewska, 3-go Maja 5.
Zygmunt Proszynski, Modrzejowska 30.
Janina Kochanowicz, Modrzejowska 30 — (Hala Rozwoju).

SKŁAD MATERIAŁÓW WŁOKNIENICZ.
Wł. Borowiecki, 3-go Maja 29. tel. 630-47.
Polski Bławat, Sosnowiec, Orla 26.
Gardliński, Sosnowiec, ul. 3-go Maja 19.

HURTOWNIE:
Chrześc. Tow. Dobroczynności
Oddziały: w Czeladzi
„ w Modrzejowie
„ w Dąbr. Górniczej.

KRAWCY:
„Elegancja” Stefan Paluch, Piłsudskiego, róg Swobodnej.

MATERIAŁY i DODATKI KRAWIECKIE:
B. Jarmundowicz, ul. Mariacka 8.

MATERIAŁY MĘSKIE:
„Edward” wł. Giersz, 3-go Maja 7.

TOW. KOL. DELIKATESY, WÓDKI:
Wanda Drabik, 3-go Maja 5. tel. 616-85.

MATERIAŁY PISMENNE:
M. Sawicz, Nowopogońska 38.

PORTRETY:
Adolf Rączka, ul. P. Mościckiego 12.

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWOZOWE:
„Wygodna” K. Strzelecki i Ska, ul. Piłsudskiego 48, tel. 620-14.

PRZYBORY SZEWSKIE:
A. KOWALSKI, ul. Nowopogońska 28.

ZEGARMISTRZ i JUBILER:
M. Florian, Sosnowiec, ul. Modrzejowska 35.

RESTAURACJE:
„Bar Polski” A. Zenczykiewicz, ul. Modrzejowska 30, Hala Rozwoju.
„Bar Tyski”, A. Kędziński ul. 3-go Maja 21.

ROWERY i INSTRUMENTA MUZYCZNE, BRON i AMUNICJA:
J. Krawczyk, ul. 3-go Maja 8, tel. 61-900.

SKŁADNICA HARCERSKA
Warszawska 1.

SKŁAD ART. KOSMETYCZNYCH GOSPODARCZYCH i GUMOWYCH
„Uniwersum”, 3-go Maja 32.

SKŁAD SUKNA
Rosiński Edward, Warszawska 2. telefon 626-06.

Hess, Piesch i Strzygowski — Bielsko — Skład fabryczny — Jan Gardaś, Warszawska 20, tel. 620-49.

SKŁAD ŻELAZA:
„Metalurgia”, Warszawska 8. tel. 61-790.

WYTWÓRNIĘ WYROBÓW CUKIERNICZYCH:
St. Jaskulski, Cukiernie
ul. 3-go Maja 14, tel. 631-63.
ul. Piłsudskiego 41, tel. 622-88.

WYROBY SKÓRZANE i PRZYBORY PODRÓŻNE:
Piechocki, Sosnowiec, ul. Warszawska 6, tel. 63-052 i Dąbrowa Górnicza ul. Sobieskiego 23.

ZAKŁAD TAPICERSKI
F. Flak, ul. Przenna 14, Pogoń.

HANDEL WIN i WÓDEK:
wł. Henryk Michalski, Nowopogońska 35.

SKŁAD BŁAWATÓW:
WYTWÓRNIĘ BIELIZNY:
„Patria”, Sosnowiec, 3-go Maja 30.

SPRZEDAŻ MATERIAŁÓW PISMENNYCH i ELEKTR.
M. WĘGIELSKA
SOSNOWIEC, ul. Będzińska 9.

ZAKŁAD RYSOWNICZY:
Pracownia haftów artystycznych i bielizny
M. Brzozowska, ul. Małachowskiego.

Informator firm chrześcijańskich miasta Szczakowej

SKLEPY SPOŻYWCZE:
Leś Stanisław, ul. Królowej Jadwigi.
Kasprzak Wojciech, ul. Królowej Jadwigi.
Zapletal Władysław, ul. Królowej Jadwigi.
Lichtański Stanisław, ul. Królowej Jadwigi.
Król Bolesław, ul. Jagiellońska.
Szubert Leopold, ul. Sobieskiego.
Gretkowski, ul. Pieczyńska.
Strzała Franciszek, ul. Pieczyńska.
Skuza Józef, ul. Jawonnicka.
Skuza Stefan, ul. Borowiec.
Maciejowska Władysława, ul. Kr. Jadwigi.

PIEKARNIE:
Rokowski Piotr, ul. Jagiellońska.
Krawiec Piotr, ul. Pieczyńska.

RESTAURACJE:
Leś Władysław, ul. Jagiellońska.
Klinowski Franciszek, ul. Kr. Jadwigi.
Dobrowolska Stefania, ul. Kr. Jadwigi.
Soroczyńska Antonina, ul. Jagiellońska.
Gaj Władysław, ul. Górnośląska.

OWOCARNIA — CUKIERNIA:
Głowacka Anna, ul. Kr. Jadwigi.

MLECZARNIA:
Niewiżła Zofia, ul. Kr. Jadwigi.

RZEZNIE:
Otrębski Józef, ul. Kr. Jadwigi.

Paul Józef, ul. Kr. Jadwigi.
Radko Jan, ul. Jagiellońska.

BLAWATY — GALANTERIA:
Filipowiczowa Helena, ul. Kr. Jadwigi.
Cicha, ul. Jagiellońska.

TOWARY MIESZANE:
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży — ul. Jagiellońska.

FRYZJERZY:
Wrona Adolf, ul. Kr. Jadwigi.
Stanek, ul. Jagiellońska.
Brzozowski, ul. Kr. Jadwigi.

KRAWCY:
Sikora, ul. Sobieskiego.

SZEWCY:
Makarowski, ul. Jagiellońska.
Pyrek, ul. Kr. Jadwigi.
Makarowski, ul. Kilińskiego.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY:
Stencel, ul. Jagiellońska.

STOLARNIE:
Kowala Józef, ul. Jagiellońska.
Stawowy, ul. Batorego.
Tukaj Józef, ul. Batorego.

KUPUJ TYLKO w chrześcijańskich FIRMACH

Informator firm chrześcijańskich w Tarnowskich Górach

PIEKARNIE:
F. Bieniok, sprzedaż drożdży, św. Barbary.

ZAKŁ. FRYZJERSKIE:
P. Ziemia, Pl. Żwirki i Wigury 4.
I. Białas, św. Barbary.

SKŁAD SKÓR I CHOLEWEK:
A. Adamusiński, Tylina 2.
E. Moss, Krakowska 15.

MISTRZ OBUWNICZY:
Fr. Gleser, Górnicza 16.

SKŁADY KOLONIALNE:
M. Joszt, Rynek 10.
K. Broja, Kościelna 15.
R. Gawroński, Karola Miarki 11.
P. Ordon, Rynek 8. Telefon 54.118.
E. Borzucka, Rynek 17.
K. Ordon, Powstańców 13.
T. Piontek, Nakielska 5. sprzedaż wódek i wina.

FABRYKA WÓDEK I SOKÓW:
F. Rutkowski, Rynek 18. Tel. 540-87.
G. Misch, wszelkie soki, Kościelna 15 — Tel. 540-98.

RZEŹNICTWO:
Pyka, Nakielska 5.

ZAKŁ. POGRZEBOWY I WARSZTAT STOLARSKI:
Tomsik Alfred, Gliwicka 27.

SKŁAD WEŁNY, WYTWÓRNIA TRYKOTÓW:
wł. H. Albit i M. Tiołka, Rynek 3.
KSIEGARNIA I SKŁAD PAPIERU:
E. Jojko i Ska, Krakowska 7.

SKŁAD PORCELANY I SZKŁA:
Ig. Florczak, Gliwicka 6.

MASZyny, ROWERY I INSTRUMENTY:
Wł. Ryszard Wilgus, Sienkiewicza 11.

SKŁAD FABRYCZNY MEBLI:
Dominik Haroń — Plac Wolności.

DOMY TOWAROWE:
T. I. C. Sp. z o. o., Krakowska 11. Telefon 542-67.

Informator firm chrześcijańskich w Rybniku

CENTRALA PONCZOCH:
Foltynowicz, Rynek.
Beyga Cz., ul. Sobieskiego 18.

DRUKARNIE:
J. Słanina, Wodzisław, Rynek.

FRYZJERZY:
„Garsonka”, Plac Wolności.
„Renaissance”, ul. Sobieskiego.

FABRYKA LIKIERÓW:
Kopiec Wiktor.

DOM TOWAROWY:
FABR. WYROBÓW DRUCIANYCH:
Czaja K., ul. Raciborska 4.

KAWIARNIE I RESTAURACJE:
„Apollo”.
Hotel Polski.
Hotel Świerkianiec.
A. Borgiel, Rybnik, Rynekowa, tel. 11-06.

KRAWCY:
Adamczyk A., Plac Wolności.

MISTRZ SIODLARSKI:
Goszyc W., ul. 3-go Maja 1.

OBUWIE:
Gawron Aleksander, Rynek 17.

OBRAZY i SZKLARNIA:
Ksoll.

PORCELANA, SZKŁO, FAJANSE i CERAMIKA:
Noga J., Rynek 4.

RADIA:
„Centrala światła”, Piłsudskiego 19.

SKŁAD SKÓR:
Jonderko R., ul. Korfantego 4a.

SKŁAD ZELAŻA:
Wilczyński, Rybnik, Sobieskiego.

TOW. TEKSTYLNE I BIELIZNA:
Stachowski K., ul. Kościelna 7.

TARTAKI:
Tartak Rzędówka, Leszczyny.

Moczygamba A.
Wieczorek, ul. Raciborska.

TOWARY KOLONIALNE:
Cierpiot K., ul. Piłsudskiego 19.
Kabut Paweł.

WYTWÓRNIA CZAPEK:
OBUWIE:
Roman Malke, Zamkowa 2.
Witold Wypiór, Rybnik, Rudzka 12.

ROWERY I WARSZTAT REPERACYJNY
St. Bachman, Raciborska 24.

„MASZYNOPIŚ” — Maszyny do pisania, liczenia i powielania. Korfantego 4.

RESTAURACJA:
E. Musioł, Pszów, pl. św. Jana 1.

RADIA I ROWERY:
Próbny Ant., Rydułtowy, Klasztorna 1.

I ODZIEŻY:
Połomski, Rydułtowy.

SKŁAD WEŁNY I ART. KRÓTKICH:
Marta Chrószcz, Rydułtowy.

ODBIORNIKI RADIOWE I ROWERY:
Jenderko, Rydułtowy.

KONFEKCJA DAMSKA I MĘSKA
Teodor Szula, Rydułtowy.

WODZISŁAW:
KONFEKCJA DAMSKA I MĘSKA
Brawański, Rynek 10.

DROGERIA:
Fojcik Augustyn, Dworcowa 1.

TOW. KOL. I DELIKATESY:
Kwaśnica, Korfantego 9.

HANDEL SKÓR I PRZYB. SZEWSKICH:
F. Reś, Korfantego 9.

Informator firm chrześcijańskich miasta Dziedzic i Bielska

DZIEDZICE:
Spółdzielnia Spożywców Pracowników Kolejowych z odpow. udziałami w Dziedzicach.
Restauracja Zjednoczenia Kolejowców Polskich w Dziedzicach.
Kasa Oszczędności i Pożyczek przy Kolej. Spółdzielni z odpow. udział. w Dziedzicach.
Franciszek Kieloch, Skład kolon.-spożywczy, Rynek.
„Silesia”, Skład artykułów elektrotechnicznych.
Leon Kulakowski, Dom Towarowy.
„Fala” Polskie Zakłady Papiernicze Sp. z ogr. odp.
Celina Kaczmarek, Galanteria i biawaty, Rynek 394.

Fabryka Wódek Polskich oraz soków naturalnych L. Krzysztoforski i Ska.

RZEŹNICTWO:
Józef Kozusznik, Rynek 366.

BIELSKO.
Zakłady Przemysłu Lnianego „Wilamowice” wł. Krzyżanowski Kazimierz.
FABRYKA SUKNA:
Edward Zipser i Syn.
Rudolf Strzygowski, Biela.
Karol Jankowski i Syn.
Oddział Katowice, ul. 3-go Maja 5.
Oddział Chorzów, ul. Wolności 20.
Karol Ochsner i Syn.
Sukna Hess Piesch i Strzygowski, Fabryka Sukna, Bielsko.

W. Hoinkes i Syn, fabryka sukna, Bielsko.
J. Wencelis, fabryka sukna Bielsko, Kaz. Wielk. 14.

Rudolf Christ, właśc. Bracia Englert, Zegarmistrz i Jubiler. Bielsko, Jagiellońska.

Małopolski Związek Mleczarski, Centrala 360 Mleczarni Spółdzielniczych Oddział w Bielsku, ul. Węgłowa 2. Sklepy: Bielsko, ul. 3-go Maja 4., Miałka ul. 11-go listopada 22.

Sport — Gajduszek, Bielsko, 3-go Maja 4. Broń, Amunicja, artykuł. sportowe, własna wytwórnia.

Karola Büttnera Synowie, właśc. Karol Büttner i Ska — Fabryki sukna i ręczny wyrób dywanów — Bielsko.

BUFET—RESTAURACJA—KAFE—BAR:
„Gastronomia” — Dancing, 3-go Maja 6. tel. 29-10.

PRZEDSIĘBIORSTWO DOWOZOWE:
Łódzko Warszawskie Towarzystwo Transportowe Sp. o. o. odp., ul. Grażyńskiego 16. tel. 32-31.

FABRYKA SUKNA:
Herbert Bartelmuss, Kamienica (koło Bielska).
Ernest Stosjus, Kamienica (koło Bielska). ska 4. Tel. 2558.
Kawiarnia i Restauracja Bauera, Ska.o.odp.
Jarosław i Engelbert Kwas, wyrób lasek. Śląsk Cieszyński, Skoczów, Podkępnie. Na żądanie wysyłam cenniki i oferty.

Informator firm chrześcijańskich miasta Chorzowa i okolicy

DROGERIA i SKŁAD FARB:
M. Furhmann, ul. K. Miarki 17.
Drogeria św. Józefa, 3-go Maja 59.

KONF. MĘSKA i DAMSKA:
„Chrześcijańska”, ul. K. Miarki 21.
ART. MĘSKIE, KAPELUSZE i CZAPKI:
Henryk, Franozek, Sienkiewicza.

APTEKI:
Apteka św. Jana.
OBRAZY, LUSTRA, WÓZKI DZIECIENNE, ŻYRANDOLE:
R. Smuda, ul. Sienkiewicza 8.
GALANTERIA i KAPELUSZE DAMSKIE:
Bogdan Stelmach.

KRAWCY:
P. Pietruszka, ul. 3-go Maja.

KONFEKCJA:
P. Franozek, ul. Sienkiewicza 7.
Fabryka mebli Berger, ul. Karola Miarki 17.

MŁYN KORZENNY
Karol Richter, ul. Starowiejska 44.
Drogeria św. Józefa, 3-go Maja 59.

PRACOWNIA KUŚNIERSKA I WYRÓB CZAPEK
Jan Wieroński, ul. Piłsudskiego 1. telefon 403-13.

ZAKŁAD POZŁOTNICZY I ZEGARMIS. TRZOWSKI I OPTYKA
W. Stępniewicz, Wolności 22.

OPTYK:
Grabsch, Wolności 5.

PAROWA FABRYKA LIKIERÓW I WÓD MINERALNYCH:
„Zagłoba”, Spółka z o. p. Chorzów II, — 3-go Maja 23-25.

CHEMICZNA PRALNIA I FARBIARNIA:
Jan Czerny, nast. Krzyżowa 15. tel. 1156.

Mikołów

DROGERIA:
Rybicki Otmar, Miarki 1.

SPRZEDAŻ TOW. KOLONIALNYCH: MAKI I KASZY:
Hoppe Rudolf, Podleska 1.
Herwich Z., Kościelna 1.

SKŁAD DRZEWA I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH:
E. Priebe, Dworcowa 18. tel. 211-69.

ZAKŁAD KRAWIECKI
Jan Rarzka, Hajducka 102.

KONFEKCJA I ARTYKUŁY MĘSKIE:
Lemke Jan, 3-go Maja 7, tel. 210-38.

SKŁAD OBUWIA:
Mistrz obuwniczy, Emil Polke, 3-go Maja 4.

HURT PIWA:
Jankowski Józef, Lompy 11. tel. 210-96.

KOCHŁOWICE.

APTEKA:
Apteka Kochłowice.

Lubliniec

TOW. KOLON., WÓDKI I DELIKATESY:
K. Malik, Rynek.

OBUWIE, SKÓRY I PRZYB. SZEWSKIE:
J. Kucharczyk, Kilińskiego 11.

„MLECZARNIA ZDROWIE”
P. Kokot, Mickiewicza.

* * *

Piekary Śląskie

ARTYKUŁY KUCHENNE
Juliusz i Eryk Mystol, 3-go Maja 43.

DOM TOWAROWY
Julian Pieczka, 3-go Maja 52. Telefon 530-79.

Kaspruś, Piekary Śl., 3-go Maja 47.

INSTRUMENTY MUZYCZNE I ROWERY
Franciszek Puschke, 3-go Maja 19.

SKŁAD KOLONIALNY
Franczok, Piekary Śl., 3-go Maja 12.

Gertruda Przybycin, 3-go Maja 42.

HURT. TOW. SPOŻYWCZYCH:
Gerhard Kusz.

JUBILER I ZEGARMISTRZ.
Wilh. Scholz, Piekary Śl., tel. 531-24.

ZAKŁAD SZTUKI KOŚCIELNEJ.
Kazimierz Schaefer, Piekary Śl.

SKŁAD SKÓR I PRZYPORÓW SZEWSKICH.
Banduch, Piekary Śl., 3-go Maja 30.

BŁAWATY I GALANTERIA:
A. Klimek, M. Piłsudskiego 35.

Prenumerata pocztowa:
miesięcznie gr. 40, kwartalnie zł. 1,20, półrocznie zł. 2,40, rocznie zł. 4,80. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów, lub odszkodowania.

Adres Redakcji i Administracji
Katowice, ul. Konopnickiej 5. tel. 335-67.
Nr. kartoteki pocztowej Katowice 69. Nadesłanych rękopisów nie zwraca się. Redakcja udziela odpowiedzi na listach pisma. Redaktor przyjmuje codzień z wyjątkiem niedziel i świąt od 11 — 13

OGŁOSZENIA na stronie 3 łamowej 20 groszy od 1 łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% drożej. **DROBNE** ogłoszenia (najwyżej 50 słów, w tym nagłówek): słowo nagłówek 15 gr., każde dalsze słowo 10 gr. Dla poszukujących pracy bezrob. narodowców: słowo nagł. 10 gr., każde dalsze 5 gr. Ogłoszenia do numeru przyjmuje się do wtorku — godz. 10.

Wydawca: Feliks Zarębski Katowice.

Druk: „Drukarnia Narodowa” Chorzów, Krzywa 14.

Ignacy Bogajski Katowice, Redaktor odpow.